

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали X Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.)**

**Луцьк
2025**

УДК 911.3:30/33(082)

С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 12 травня 2025 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 215 с.

ISBN 978-617-8279-53-0

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на Х Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617-8279-53-0

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025

© Колектив авторів, 2025

enterprises construction specialized in electricity and oil production, as well as wood processing. It should be noted that South-African countries are characterized by the use of green territories for urban planning purposes. Arabian company URB specializing in sustainable cities development is going to invest more than 20 billion dollars in construction of the city from scratch, which will represent 12 residential areas with a total area of 1700 hectares. The implementation of this project will give an opportunity to provide housing for more than 150 thousand people.

At the moment of the study, the leading global companies investing in greenfield projects are International Workplace Group, Amazon, Deutsche Post, Panattoni, Volkswagen, Stellantis and others. Also, one of the major players in international arena is American automobile company startup Tesla, which invested in these territories over 93,7 billion dollars. In addition, this company is one of the leaders in mega-projects implementation. Particularly, from 2016 till 2022 company's total number of projects exceeded the mark of 59. Those are presented not only by mega factories in Shanghai, Brandenburg, and Montevideo, which specialize in electric vehicles and automotive components, but a range of enterprises for the batteries, solar panels, and robotics production in Sydney, Berlin, and Texas.

Over the past ten years, hundreds of greenfield projects, which are characterized by its industrial, agricultural, and innovative directions, have been implemented in Ukraine. At the moment of the study, one of the most ambitious projects of Ukraine's agro-industrial complex is the construction of the new industrial facility "Allseeds Black Sea", which is one of the largest manufacturers of vegetable oils and meals. The total project cost is more than 200 million US dollars. The plant is located near "Pivdennyi" seaport, and plant's total area is 28 hectares. The key feature of this complex is its proximity to the open water, as well as the availability of its own independent laboratory, which carries out the control over the raw materials quality and provides the breeding of new seed products varieties.

References: 1. Голуб Геннадій, Погребський Тарас, Потапова Алла, Бринчук Наталія. Ретроспективний аналіз інвестиційної діяльності України. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Одеса : Вид. дім «Гельветика». 2024. № 3 (3). С. 34–43. 2. Pohrebskyi T., Kostrikov S., Sehida K., Niemets O. Transformation of Greenfields in Ukraine. In: Morar C., Berman L., Erdal S., Niemets L. (eds.) *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment*. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security. Springer, Dordrecht, P. 97–105.

UDC 911.3(477)

Pohrebskyi Taras

pogrebskyi.taras@vnu.edu.ua

Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk

THE INVOLVEMENT OF GREENFIELD LANDS IN UKRAINIAN POST-WAR RECONSTRUCTION

Ukraine's post-war reconstruction provides the involvement of another category of "greenfield" lands, namely agricultural areas affected by anthropogenic disasters or have been artificially flooded for a long time. Let's take a closer look at the possibility of using these territories in the example of the Kakhovka Hydroelectric Power Station.

According to our calculations, based on processed satellite images in the period from June 5 (before the explosion) till June 9 (after the explosion), the destruction of the dam led to temporary flooding of 612 square kilometers, of which 554.6 square kilometers of land are located within Kherson region and 57.8 square kilometers within Mykolaiv region. This delimitation has become the main problem on the way to rapid elimination of the disaster's consequences because more than 62% of the entire territory is currently under the temporary occupation of Russian troops [2].

In the process of Ukraine's post-war reconstruction, the full use of flooded lands is possible only if the Kakhovka HPP is rebuilt, which at this stage of scientific and technological development progress is inexpedient. At the time of the study, it is impossible to predict the approximate duration of hostilities in these territories, and the analysis of the available design documentation for the construction of the "Kakhovska 2.0" dam showed that its total cost will be more than 1.5 billion dollars, and the construction itself will last 5 years. In addition, the stable functioning of this ecosystem involves additional costs for regulating surface runoff, counteracting flooding and erosion, improving air quality, and regulating the outflow of pollutants. The total cost will be 172 billion hryvnas per year. From our point of view, an alternative way to solve this problem is the local irrigation systems construction that will minimize the territorial dependence of the right-bank regions on the development of hostilities, and what is most important, it will reduce the time of putting the system into operation and attracting funds from international donors. At the same time, the implementation of these projects within the temporary left-bank occupied territories in the post-war period will lead to the transformation of the agro-industrial complex by more than 400 thousand hectares of Ukrainian black soils and will attract more than 17 million dollars of foreign investments [1].

Our research makes it possible to assert the need to change the vision regarding the use of lands that have been flooded for a long time by the water column. According to the qualitative characteristics of soil horizons, the value of the destroyed reservoir territory can be estimated at a total value of 0.25 billion dollars with a growth potential of up to 0.5 billion dollars in the post-war period, which is a positive economic factor for foreign investors. The most rational option for using 2155 square kilometers of lands is their involvement in the development of the country's energy sector, which will eliminate the existing deficit in Ukraine's unified energy system that arose as a result of massive strikes of the Russian Federation on infrastructure and dam destruction. As of 2021, the average annual electricity production at the Kakhovka Hydroelectric Power Plant was 1,489 million kilowatt hours (1.5 terawatt hours). Our calculations demonstrate that solar panels installation with a capacity of 330 watts on the territory of the reservoir, which area is 150 square kilometers, with a combined loss of 15% of electricity will generate about 37.8 terawatt hours per year, which is 25 times more than the generation of the Kakhovka Hydroelectric Power Plant. At the same time, alternative energy sources can become a catalyst for the development of the energy sector, as well as reduce the anthropogenic load on the territory's soil cover, because the accumulation of water masses is the main factor in the long-term soil salinization and the development of soil erosion.

References: 1. Голуб Геннадій, Погребський Тарас, Потапова Алла, Бринчук Наталія. Ретроспективний аналіз інвестиційної діяльності України. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Одеса : Вид. дім «Гельветика» 2024. № 3 (3). С. 34–43. 2. Pohrebskyi T., Kostrikov S., Sehida K., Niemets O. Transformation of Greenfields in Ukraine. In: Morar C., Berman L., Erdal S., Niemets L. (eds.) *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment*. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security. Springer, Dordrecht, P. 97–105.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

Пугач Сергій	Територіальні аспекти дослідження соціальних інтернет-мереж	3
Дронова Олена	Екологічний слід як маркер екологічної та економічної безпеки	5
Нємець Олексій	Socio-geographical aspects of the evolution of the creative economy	9
Влах Мирослава	Географічне назовництво й геополітика	13
Овчаренко Гліб, Сегіда Катерина Криволапов Валерій	Про різноманіття визначення та суть ідентичності як ресурсу для розвитку регіонів	17
Маковецька Лариса	Обґрунтування методики суспільно-географічного аналізу людського капіталу	19
Потапова Алла	Соціально-економічний розвиток територій у науково-теоретичному контексті формування освітніх програм вищих навчальних закладів	22
	Зниклі села Волинської області	25

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

Лажнік Володимир	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Іспанією	27
Грицевич Володимир	Методика метризації соціально-економічного стану регіонів із метою оцінки їх потенціалів	31
Pohrebskyi Taras	The Development of Greenfield Projects in the World	33
Pohrebskyi Taras	The Involvement of Greenfield Lands in Ukrainian Post-War Reconstruction	35
Слащук Андрій	Оцінка сучасного стану демографічного розвитку міста Луцька (2001–2024 роки)	37
Сук Олена, Залуська Марія, Поручинський Володимир Яроменко Оксана	Розвиток міських агломерацій України в умовах децентралізації	38
Волков Денис, Ключко Людмила Гаєріков Артем, Телебєнєва Євгенія Кощук Ольга	Житлове господарство Рівненщини: суспільно-географічний аспект	40
	Стан і перспективи розвитку роздрібної торгівлі Харківської області	42
	Територіальні особливості виробництва кукурудзи в Україні	46
	Проблеми та перспективи розвитку галузей рослинництва Рівненської області	50
Сосницька Ярослава	Агрокластери як інноваційна форма розвитку агробізнесу в Україні	53

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Гукалова Ірина	Пріоритети просторового планування ЄС та їх сприйняття в Україні в умовах війни	56
Палеха Юрій, Маслова Марія	Функціональне зонування як інструмент регулювання просторового розвитку територіальних громад і населених пунктів	58
Ходико Дмитро	Оцінка ступеня поляризації розвитку регіонів та громад із використанням тесту Ешмана	60
Сегіда Катерина, Чехов Сергій	Теоретичні аспекти використання гравітаційної моделі Хаффа для оптимізації просторової структури системи споруд цивільного захисту населення м. Харкова	63
Хоменко Діана	Просторові та перцепційні трансформації прифронтових міст на прикладі Лиману Донецької області	67
Омельченко Наталя	Післявоєнне відновлення слабоурбанізованих територій (на прикладі Херсонської області)	70
Кравченко Катерина	До питання теоретичних та прикладних досліджень міських агломерацій	73
Нікон Ольга	Проблеми та перспективи використання перцепційного підходу при вдосконаленні міських просторів	77
Маляренко Костянтин	До питання стійкості економічного потенціалу регіону	80
Бобир Владислав	Ідентичність міста у цифровому просторі: потенціал впровадження регіонального домену .kyiv	83
Кравченко Катерина	Модель реалізації функцій міської агломерації: теоретико-методологічні засади та стратегічні орієнтири	85
Колосов Сергій, Телебєнєва Євгенія	Вплив війни на експортний потенціал України	91
Сябренко Олег	Відновлювана енергетика у розвитку регіонів України: стратегічні орієнтири	94
Маковецька Лариса, Баранчук Фаїна	Виклики міжмуніципального співробітництва в сучасних умовах (на матеріалах Луцької міської територіальної громади)	95
Слащук Андрій, Трофимчук Денис	Соціально-економічні чинники розвитку міста Луцька впродовж 1991–2024 років	97

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Жаронкін Валентин	Міграційні стратегії українських ромів у країнах Європи	99
Перевозник Анастасія, Мандрик Ірина	Проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні в умовах війни	100
Венгрин Дар'я	До питання вимушених міграцій українців як чинника зміни розселенської структури (на прикладі країн ЄС)	103

Думнов Олександр	Особливості запровадження інституційного підходу в регулюванні ринку праці	105
Залуська Марія	Освітні та трудові виклики для українських біженців за кордоном	108
Сук Олена	Вплив збройних конфліктів на динаміку вимушеної міграції	109
Сук Олена, Залуська Марія, Музичук Юрій, Слащук Андрій	Міграція молоді з України: основні причини	111

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Khilchevskiy Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava	China's water resources: status, use and management	113
Тарасюк Ніна, Малащук Петро Павловська Тетяна	Зміна температури повітря в Україні: причини та наслідки	117
	Багаторічна (1974–2023 рр.) динаміка місячних сум опадів на метеостанції Луцьк (Волинська область, Україна)	119
Карпюк Зоя, Чижевська Лариса, Качаровський Роман, Чижевський Тадеуш	Природоохоронні об'єкти басейну річки Полонка	123
Щесюк Єлизавета, Стельмах Валентина	Аналіз гідрологічних особливостей річки Інгулець	126

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

Смирнов Ігор, Любіцева Ольга	Гендерний чинник у геополітичній, суспільно-господарській та культурно-освітній сферах Гетьманщини (туристичний контекст)	130
Smyrnov Ihor, Lyubitseva Olha	Polskie nekropolie w Polsce i w Ukrainie jako zasoby turystyczne i czynnik rozwoju ukraińsko-polskiej turystyki po wojnie	135
Ільїн Леонід	Регіональний розвиток туризму: програмно-цільовий аспект	144
Стешенко Леся, Савченко Ірина Гоцька Владислава, Гринюк Діана	Основні тенденції гейміфікації туризму	147
	Інстаграмність як фактор розвитку рекреаційно-туристських ресурсів: просторовий аналіз українських дестинацій	150
Майстер Андрій, Куницький Михайло Смик Оксана	Проблема овертуризму в країнах Європи	153
	Гастрономічний туризм: роль закладів харчування у формуванні туристичного досвіду	156
		211

Джаман Ярослав	Народні доми – важливий ресурс і чинник розвитку етнічного туризму (на прикладі міста Чернівці)	158
Питуляк Мирослава, Питуляк Микола Похила Юрій, Поплавська Інна Ільїна Ольга	Рекреаційно-оздоровчі ліси Хустського ЛДГ: сучасний стан та використання	159
	Малі міста Тернопільської області як об'єкти туристичної активності	162
	Геопросторовий аналіз, типізація й можливості застосування озерних сапропелів Рівненської області у санаторно-курортному господарстві	165
Зінчук Борис, Новосад Оксана Єрко Ірина, Мельник Надія, Качаровський Роман, Яцуняк Віктор Гоц Тетяна, Потапова Алла Потапова Алла, Семенюк Роман	Туристсько-рекреаційний потенціал Ковельського району: ресурси, можливості, перспективи	169
	Музейні установи Ковельського району Волинської області як елементи індустрії гостинності	171
	Туристичний потенціал Львівської області	174
	Екотуризм як один із перспективних напрямів розвитку територіальних громад	178

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Маковецька Лариса, Назарук Назар	Географічні компетентності краєзнавчих досліджень транспортної системи у шкільному курсі географії	180
Мельник Іванна, Ткачук Надія Озюк Уляна, Ткачук Надія	Використання веб-сервісу Google Maps на уроках географії	182
	Можливості використання Liveworksheets на уроках географії в умовах дистанційного навчання	184
Ткачук Надія, Тарасюк Злата Ткачук Надія	Поняття гейміфікації в освітньому процесі з географії: сутність, цілі та основні принципи	186
	Теоретичні засади моделювання дистанційного уроку географії	187
Мандрик Ірина Мандрик Ірина, Мичка Ірина	Система підготовки вчителя географії в Польщі ...	189
	Особливості використання компетентнісно орієнтованих завдань у шкільному курсі географії	192
Кулик Катерина, Потапова Алла Яресько Анна, Ткачук Надія Мельничук Максим, Лажнік Володимир Дубич Богдан, Потапова Алла Кошляцький Дмитро, Ткачук Надія	Використання електронних ресурсів для перевірки знань учнів на уроках географії	193
	Використання інтерактивних методів при вивченні загальної географії у 6 класі	194
	Особливості використання картографічного складника в шкільному курсі географії	197
	Проблеми використання штучного інтелекту учнями у закладах загальної середньої освіти	199
	Курс географії як складник шкільної медіаосвіти	200

**Поручинська Ірина,
Стельмашук Назар,
Скороход Орест
Куцевич Артур,
Поручинська Ірина
Кужель Ілля,
Мужичок Юрій**

Використання віртуальних дошок в освітньому процесі	203
Використання навчального відео на уроках географії	204
Використання інформаційно-комунікаційних технологій у позаурочний час	205

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.)
(українською, англійською, польською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 14.05.2025 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 17,61. Зам. 210. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Arial. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. Ю. М.
Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р. Луцьк : ФОП
Мажула Ю. М., 2025. 215 с.

ISBN 978-617-8279-53-0

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на X Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3.30/33(082)